

Lühiülevaade 2016.aasta valla eelarvest

Vald kinnitas oma prioriteedid 2016. aastaks [arengukavas 2015-2024](#), mis võeti vastu 2015.aasta septembris. 2016. aasta eelarve eelnõu koostamisel jäeti põhiliselt eesmärgid samaks aga summasid täpsustati.

2016.aastaks on vallas 3 prioriteeti:

- **Vald on konkurentsivõimeline tööandja:** haridusasutuste ja teiste töötajate töötasu tõstmine.
- **Hariduse kättesaadavuse tagamine:** säilitatakse olemasolevad haridusasutused.
- **Jätkusuutlik eelarvepositsioon:** aastavahetuseks kogunenud likviidset vara ei kasutata 100% liselt tulevaste perioodide kulude katteks.

Põhitegevuse tulud¹

2016.aasta eelarves on planeeritud tulud 1,81 miljonit eurot. See on 0,09 miljonit eurot ehk 4,7% vähem kui 2015.aasta eelarve täitmine.

- Eelarve tuludest 45,3% ehk 0,82 miljonit moodustavad tulumaks ja maamaks (võrreldes eelmise aastaga kasv +4,2%)²
- Kaupade ja teenuste müügist kogutakse eelarvesse 16,5% ehk 0,30 miljonit eurot (-1,4%). Kahanemine on seotud kultuuriasutuste omatulude vähenemisega.
- Saadud toetused moodustavad eelarve tuludest 37,6%, ulatudes 0,68 miljoni euroni (-2,9%). Langus on seotud muude saadud toetuste vähenemisega (sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks) kuna need lisatakse laekumiste alusel jooksvalt 2016 aasta eelarvesse.
- Muud tulud (keskkonnatasud jms) moodustavad eelarve tuludest 0,6% ehk 0,01 miljonit eurot (+0,1%)

Põhitegevuse kulud³

2016.aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kulud 1,81 miljonit eurot. See on 0,04 miljonit eurot ehk 2,2% enam kui 2015.aasta eelarve täitmine.

Põhitegevuse kulud jaotuvad peamiselt kuue valdkonna vahel järgmiselt:

- **Haridusele** kulub 40,3% ehk 0,73 miljonit eurot ülalpidamiseks, kus kasv on (+8%).
 - Võrreldes 2015.aastaga suurenevad:
 - majandamiskulud 0,18 miljoni euroni (+11,3%) ;
 - personalikulud 0,54 miljoni euroni (+8,1%) seoses õpetajate, lasteaiaõpetajate ja abitöötajate palgatõusuga;
 - antavad toetused 0,01 miljoni euroni (+0%), mis jäävad samale tasemele võrreldes 2015. aastaga.
- **Vaba ajale ja kultuurile** kulub 26,5% ehk 0,48 miljonit eurot (-9%).
 - Võrreldes 2015.aastaga suurenevad:
 - Personalikulud 0,32 miljoni euroni (+9,1%) seoses muusikakooli õpetajate ja teiste töötajate palgatõusuga;
 - Võrreldes 2015.aastaga vähenevad:

¹ maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused, muud tegevustulud

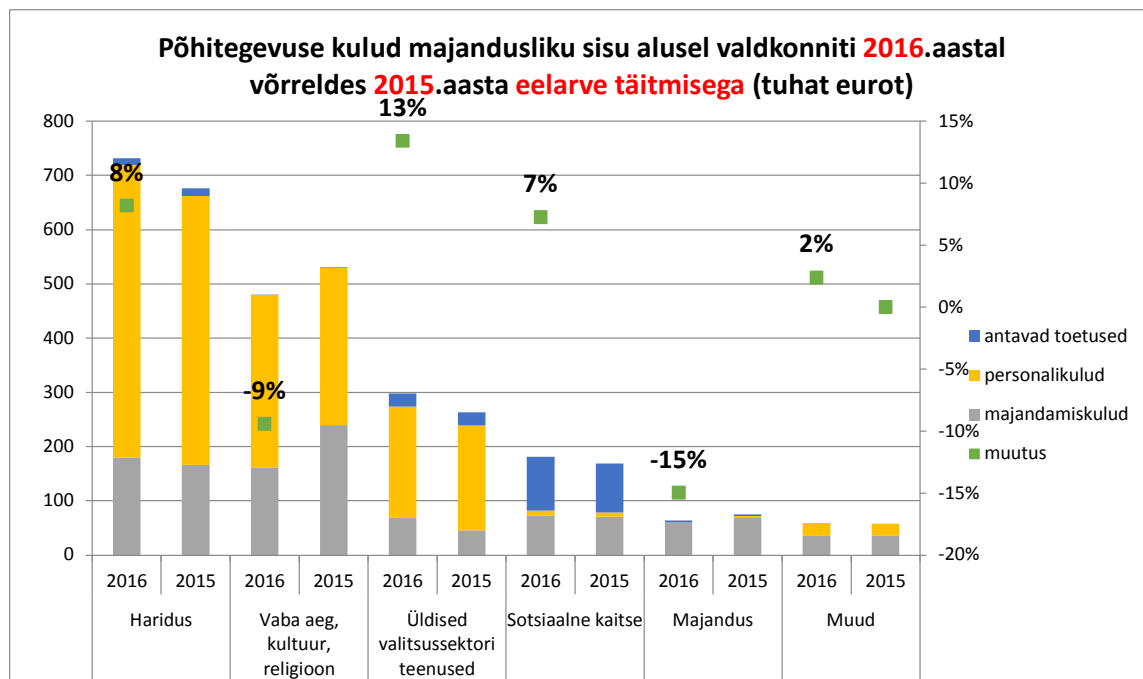
² sellist tähistust, võrdlemaks 2015.aasta eelarvet 2014.aasta eelarve täitmisega, kasutatakse dokumendis läbivalt

³ antavad toetused, muud tegevuskulud

- Majanduskulud 0,16 miljoni euron (-33,3%) seoses sihtotstarbeliste rahade vähenemisega.
- **Üldise valitsussektori teenustele** kulub 16,6% ehk 0,30 miljonit eurot (+13%). Kulude suurenemine on seotud personalikulude ja liikmemaksude (POL, EMOL, SVL, MTÜ Piiriveere Liider ja MTÜ Peipsi Kalanduspiirkonna Arendajate Kogu) tõusuga.
- **Sotsiaalsele kaitsele** kulub 10% ehk 0,18 miljon eurot (+7%).
- **Majandusele** kulub 3,3% ehk 0,06 miljonit eurot (-15%).
- **Muud kulud** (avalik kord ja julgeolek, keskkonnakaitse, tervishoid ning elamu- ja kommunaalmajandus), moodustavad 3,3% ehk 0,06 miljonit eurot (2%). Suurim osa kulub elamu- ja kommunaalmajandusele.

Majandamis- ja personalikulud tervikuna moodustavad 92,3% ehk 1,67 miljonit eurot, kasvades 1,8%. Antavad toetused moodustavad 7,7% ehk 0,14 miljonit eurot, kasvades 7,1%. Kasv on põhjustatud vajaduspõhise peretoetuse tõusuga.

Põhitegevuse kulud majandusliku sisu alusel valdkonniti 2016.aastal võrreldes 2015.aasta eelarve täitmisega (tuhat eurot)

Investeeringustegevus

2016.aasta eelarves on planeeritud investeeringukulud 0,36 miljonit eurot, mis on 0,22 miljonit eurot ehk 61,1% rohkem kui 2015.aastal.

Investeeringud koosnevad:

- **Põhivara soetusest**, mis moodustab 88,9% ehk 0,32 miljonit eurot
 - Suurimad investeeringuobjektid on:
 - Õrsava elamute vee ja kanalisatsiooni projekt 40 tuhat eurot (*sh toetus 0 tuhat eurot*);
 - Reegi suvila maa-alale külastuskeskuse rajamise I etapp 40 tuhat eurot (*sh toetus 0 tuhat eurot*)

- Saatsse asula kanalisatsiooni ja reoveepuhasti rekonstrueerimine 46 tuhat eurot (*sh toetus 0 eurot*)
- Värsksa Gümnaasiumi renoveerimine 15 tuhat eurot (*sh toetus 0 tuhat eurot*);
- **Intressikuludest ja põhivara soetuseks antavast sihtfinantseeringust**, mis moodustab 11,1% ehk 0,04 miljonit eurot, suurenedes seoses investeeringute elluviimiseks võetava laenu ja noored setomaale programmi lisandumisega.

Investeeringu tulused on planeeritud põhivarde müügist ja põhivara soetuseks saadavast sihtfinantseerimisest 0,04 miljonit eurot, mis on 0,02 miljonit eurot ehk 50 % vähem kui 2015 aastal.

Investeeringute elluviimiseks võetakse 0,20 miljon eurot laenu, mis suurendab valla **netovõlakkoormust** (kohustused miinus likviidne vara) 35,5%-le põhitegevuse tuludest ehk **0,67 miljoni euroni**. Seaduse kohaselt on valla ülempiiriks 60%, mis tähendab, et võimalusi täiendavalt laenu võtta on ning investeeringute elluviimine ei sõltu ainult saadavatest toetustest, põhivara müügist ja jooksva aasta omafinantseerimisvõimest.

Käesoleval aastal on valla **omafinantseerimisvõime** ehk põhitegevuse tulud ja põhitegevuse kulud võrdsed ning likviidseid varasid pole vaja suunata põhitegevuse kulude katteks.

Likviidsete varade maht väheneb 0,06 miljoni euro võrra (suunatakse investeerimistegevuse kulude katteks), ulatudes **0,21 miljoni euroni**. Eesmärk on seda taset suurendada järgnevatel aastatel, et säilitada maksevõime.